

Ordføreren (C. Hage): Det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (H. Holm) har fremsat nogle mere almindelige finansielle Betragtninger. I Hovedsagen finder jeg disse Udtalelser meget forstandige. Han har henledet Opmærksomheden paa Forhold, som ere al Opmærksomhed værd, og hans finansielle Betænkkeligheder falde sammen med Betragtninger, som ofte af mig ere gjorte gældende, naar jeg har udtalt mig om den almindelige finansielle Stilling. Et Par Ting tror jeg dog at burde fremdrage, som det ærede Medlem forekom mig ikke at have været ganske paa det rene med. Det er rigtigt, at den Finanslov, vi nu vedtage, kommer til at vise et Underskud paa omtrent 2 Mill. Kr. Men der er Grund til at erindre, at de Beregninger, hvorefter Overslaget paa vor Finanslov opstilles, medføre, at der i Reglen fremkommer en Indtægt, som er større end den kalkulerede. Det ærede Medlem gjorde opmærksom paa, at navnlig i de senere Aar efter 1895 have Finanslovene været meget rundelige. Men Statsregnskaberne udvise, at til Trods herfor er det endelige finansielle Resultat dog ikke blevet helt ilde. Det sidste Statsregnskab, for 1897—98, godtgør saaledes, at medens den Finanslov, vi vedtog for det nævnte Finansaar, viste et Overskud af omtrent 2 Mill. Kr., er det endelige Resultat blevet et Overskud paa omtrent 4 Mill. Kr. — nøjagtigere 3,941,000 Kr. Altsaa det virkelige Overskud har været 18—1900,000 Kr. mere end beregnet ved Finanslovens Vedtagelse. Hvis vi tør gaa ud fra, at Forholdet mellem Finansloven og Statsregnskabet vil stille sig paa en lignende Maade for det kommende Aar, vil der blive Balance, uagtet Overslaget fremtræder med et Underskud. Selv om Finansloven ser mindre gunstig ud, er det derfor ikke nødvendigvis givet, at ikke Statsregnskabet til sidst kan vise et væsentlig bedre Resultat, der er endog nærmest Sandsynlighed for, at det vil blive Tilfældet. Men dette forhindrer ganske vist ikke, at der er al Grund til at fremhæve, at vor finansielle Udvikling er kommen ind i et Spor, hvor vi maa være paa det rene med, at den ikke i Længden kan fortsættes, uden at det bliver nødvendigt at se sig om efter en væsentlig Forøgelse af vore Indtægtskilder. Naar man spørger om Grunden til denne Udvikling, tror jeg i øvrigt, at alle her i Tinget ere paa det rene med, at hvis vor Statshusholdning ikke nu føres saa strengt økonomisk, som det var Tingets Ære for en Snes Aar siden at føre

†

den, staar dette for en ikke ringe Del i Sammenhæng med de politiske Begivenheder, der ligge imellem. Det er oprindeligt dem, der have ledet Rigsdagen ind i en Statshusholdning, som ikke er i Overensstemmelse med de Principper, der tidligere vare gældende. Nu vil man maaske sige, at de politiske Forhold ere blevne forandrede. Men jeg tror alligevel, at Forskellen mellem nu og Tilstanden før 1894 ikke er saa stærkt markeret, at der just deri ligger en stærk Grund for Folketinget til at søge paa ny at samle Penge op i Statskassen.

Holm: Den ærede Ordfører og jeg ere jo i Hovedsagen ganske enige. Men jeg kan dog ikke være fuldstændig enig med ham i, at vi kunne anlægge Budgettet paa Underbalance i Tillid til, at det vil blive bedre, naar Regnskabet en Gang foreligger. Det er et Held, at Regnskaberne i de senere Aar have vist sig at have en bedre Balance end Budgetterne, men jeg tror ikke, det gaar an at gaa ud fra det som noget givet. Jeg synes overhovedet ikke, det gaar an stadig at føre sin Politik i Tillid til det gamle Ord, at „Lykken er bedre end Forstanden“.

Ordføreren (C. Hage): Det ærede Medlem tager fejl i denne Opfattelse. Forholdet er det, at vor væsentligste Indtægtskilde er de indirekte Skatter, og i Finanslovsforslaget gaar man ved deres Beregning ud fra det Beløb, som de have indbragt i et Tidsrum, der ligger forud for det Finansaar, for hvilket man vedtager Budgettet. Da nu Indtægten af de indirekte Skatter efter Forholdenes Natur som Regel stiger Aar for Aar, siger det sig selv, at gennemsnitlig vil Statsregnskabet komme til at vise en større Indtægt end beregnet. At dette ikke altid vil holde Stik, forstaar sig; der kommer Tilbageslag af og til; men gennemsnitlig vil det være Tilfældet. Det er en Ting, man kan gaa ud fra i det store og hele, uden at man derfor kan siges at løbe an paa Slump. Men bortset herfra have vi en kontant Kassebeholdning paa over 20 Mill. Kr. Derfor siger det sig selv, at der ikke er finansiell Fare, selv om man et enkelt Aar skulde komme til at arbejde med Underskud.

Holm: Sikkerhed for, at de indirekte Skatter ville blive ved at stige, have vi ikke. Det beror for en stor Del paa den Tilstand, der er i Befolkningen. Hvis det gaar tilbage med det økonomiske Liv i